

Sygn. akt I C 2857/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Zalewska

Protokolant : Karolina Sobczuk

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2015 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa – Ministerstwa Edukacji Narodowej

przeciwko M. G. (1)

o zapłatę

orzeka

- 1. zasądza od pozwanej M. G. (1) na rzecz powoda Skarbu Państwa – Ministerstwa Edukacji Narodowej kwotę 25.590,31 zł (dwadzieścia pięć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt złotych 31/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 03 października 2014 roku do dnia zapłaty,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.400,00 zł (dwa tysiące czterysta złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu,**
- 3. nakazuje wypłacenie ze Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia) na rzecz J. P. kwoty 2.558,00 zł tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną z urzędu, które nie została opłacona,**
- 4. opłatę od pozwu przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.**

Sygn. akt I C 2857/14

UZASADNIENIE

W dniu 01 października 2013 roku powód Skarb Państwa-Ministerstwo Edukacji Narodowej, zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł przeciwko M. G. (2) pozew o zapłatę kwoty 25.590,31 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik wskazał, że pozwana zajmuje lokal mieszkalny numer (...) położony w budynku nr (...) przy ulicy (...) w W. na podstawie umowy najmu z dnia 01 kwietnia 1987 roku zawartej pomiędzy Zespołem (...) i (...) a E. G.-matką pozwanej. Pozwana po śmierci matki weszła w stosunek najmu po swojej matce. Należność z tytułu czynszu najmu oraz innych opłat pozwana zobowiązana była uiszczać w okresach miesięcznych, w terminie do 10 dnia każdego miesiąca kalendarzowego. W związku ze zwłoką w zapłacie czynszu najmu oraz innych opłat, powód wielokrotnie wzywał pozwaną do uiszczenia zaległych opłat jednak bezskutecznie. Pismem z dnia 16 września 2012 roku powód wypowiedział pozwaną umowę ze skutkiem na

dzień 31 października 2012 roku z uwagi na zaległości w zapłacie czynszu i opłat eksploatacyjnych powyżej trzech pełnych miesięcy. Na dzień złożenia pozwu zadłużenie pozwanej z powodu czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych obciążających pozwaną jako najemcę wyniosło 20,607,06 zł. (pozew z załącznikami-k.2-59, pismo uzupełniające braki formalne pozwu z załącznikiem-k.62-67)

W dniu 06 grudnia 2013 roku Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie w sprawie o sygn. akt I Nc 7029/13 wydał nakaz zapłaty, w którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. (nakaz zapłaty-k.71)

W dniu 21 stycznia 2014 roku (data prezentaty sądowej) pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym zaskarżyła nakaz zapłaty w całości oraz wniosła o oddalenie powództwa. (sprzeciw pozwanej od nakazu zapłaty-k.76)

Pozwana wezwana do uzupełnienia braków formalnych sprzeciwu, w dniu 13 marca 2014 roku (data nadania w placówce pocztowej) pozwana nadesłała nie wypełniony formularz sprzeciwu. (formularz - k.83-84)

W dniu 31 marca 2014 roku (data prezentaty sądowej) pozwana wystąpiła z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, załączając jednocześnie wypełnione oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania oraz załącznikami. (wniosek-k.87, oświadczenie-k.88-89v, załączniki-k.90-95)

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie ustanowił dla pozwanej pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego. (postanowienie-k.98)

W dniu 03 października 2014 roku (data prezentaty sądowej) pozwana, zastępowana przez pełnomocnika z urzędu wniosła sprzeciw na urzędowym formularzu w którym podniosła zarzut zawyżenia kwoty naliczonego czynszu. Jednocześnie wniosła o zwrot kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pełnomocnik wskazał, że pozwana pismem z dnia 05 października 2012 roku skierowanym do powoda wnosila o umorzenie części długu i zmniejszenie powierzchni mieszkalnej. Powód jednak nie odniósł się do pisma pozwanej naliczając czynsz w ustalonej wysokości. Strona powodowa mając świadomość sytuacji finansowej pozwanej, jej stanu zdrowia oraz tego, że zajmowany lokal nie jest adekwatny do potrzeb pozwanej jako osoby samotnej. Dlatego też powód przyczynił się do powstania zadłużenia pozwanej, co uzasadnia oddalenie powództwa w całości. (sprzeciw z załącznikiem-k.116-118)

W odpowiedzi na sprzeciw pozwanej, pełnomocnik powoda podtrzymał wszelkie dotychczasowe roszczenia i twierdzenia oraz zaprzeczył wszelkim twierdzeniom pozwanej zawartym w sprzeciwie, a nie przyznanym wprost. Pełnomocnik wskazał, że w umowie najmu ani w przepisach prawa nie ma postanowień, z których wynikałoby, że nieobecność najemcy w wynajmowanym lokalu w czasie trwania umowy najmu zwalnia najemcę z obowiązku uiszczania czynszu. Ponadto wskazał, że na stronie pozwanej ciąży obowiązek udowodnienia faktu, iż pozwana w jakimś okresie nie przebywała w wynajmowanym lokalu. (odpowiedź na sprzeciw-k.126-127)

Na rozprawie w dniu 04 grudnia 2014 roku pełnomocnik powoda podtrzymał stanowisko wyrażone w pozwie jak i w pismach procesowych. Pełnomocnik pozwanej, zaś oświadczył, że nie ma kontaktu z pozwaną. Pomimo, iż usiłował nawiązać kontakt z pozwaną, po wyznaczeniu do pełnienia funkcji pełnomocnika, jednak bez pozytywnego rezultatu. Oświadczył ponadto, że sprzeciw sformułowany został na podstawie ogólnej wiedzy pozyskanej z kontaktu z pozwaną z poprzedniej sprawy, którą prowadził, że istnieje możliwość doprecyzowania stwierdzeń sprzeciwu po kontakcie z pozwaną. (protokół rozprawy -k. 139-140)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

M. G. (2)wstąpiła z mocy prawa po E.G.w stosunek najmu lokalu mieszkalnego numer (...)położony w budynku numer (...)przy ulicy (...)w W., o powierzchni użytkowej 77,8 m², która to nieruchomość pozostaje w trwałym zarządzie

Skarbu Państwa-Ministerstwa Edukacji Narodowej na mocy decyzji Ministra Skarbu Państwa (...)z dnia 10 lutego 2010 roku. (okoliczności bezsporne potwierdzone, umową najmu lokalu-k.24-25, Decyzją nr (...)z dnia 10.02.2010r.-k.17-19)

Pismem z dnia 19 października 2010 roku M. G. (2) na czas pobytu w szpitalu upoważniła E. W. do dysponowania kluczami do lokalu mieszkalnego numer (...) w budynku położonym przy ulicy (...) w W.. Jednocześnie podała adres korespondencji jako : ul. (...),(...)-(...) T.. Wskazała, że powyższe upoważnienie ma charakter czasowy (pismo.-k.55)

Pismem z dnia 26 stycznia 2011 roku Ministerstwo Edukacji Narodowej wypowiedziało M. G. (2) dotychczasową wysokość czynszu za najem lokalu numer (...) położony w budynku numer (...) przy ulicy (...) w W. wynoszącą 533,71 zł, określając jednocześnie nową wysokość czynszu z tytułu najmu przedmiotowego lokalu na kwotę 8,57 zł/m² tj. 665,03 zł. (wypowiedzenie wysokości stawki czynszu-k.28)

Od dnia 01 maja 2011 roku M. G. (2) została zobowiązana do regulowania względem powoda miesięcznej należności w wysokości 970,03 zł z tytułu czynszu i opłat eksploatacyjnych za najem przedmiotowego lokalu. Należność winna być płacona do 10 dnia każdego miesiąca kalendarzowego bez wezwania pod rygorem naliczania odsetek ustawowych (pismo-k.29).

M. G. (2) w okresie od stycznia 2011 roku do października 2012 roku nie uiszczała czynszu za lokal mieszkalny numer (...) położony w budynku numer (...) przy ulicy (...) w W.. Na dzień 31 października 2012 roku zadłużenie M. G. (2) z tytułu czynszu i opłat eksploatacyjnych wyniosło łącznie 25.590,31 zł w tym zaległość w wysokości - 20.607,06 oraz odsetki w wysokości 4.983,25 zł (bezsporne, potwierdzone zestawieniem należności głównej-k.58-59)

Pismem z dnia 03 sierpnia 2012 roku powód w związku z niepodjęciem przez M. G. (2) jako najemcy lokalu numer (...) w nieruchomości przy ulicy (...) w W. spłaty należności względem powoda, uprzedził o zamiarze wypowiedzenia stosunku najmu przedmiotowego lokalu. Jednocześnie powód wyznaczył ostateczny termin miesiąca od dnia doręczenia niniejszego pisma na dokonanie pełnej spłaty zadłużenia tj. zaległych i bieżących należności, które na dzień wystawienia pisma wyniosły 19.595,80 zł, informując o tym, że jeżeli spłata nie zostanie dokonana w terminie stosunek najmu zostanie wypowiedziany. (pismo-k.48-50)

Pismem z dnia 16 września 2012 roku powód wypowiedział M. G. (2) stosunek najmu lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w budynku przy ulicy (...) w W. na podstawie art.11 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego(Dz. U. z 2005 roku Nr 31, poz.266 z późn. zm.) z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego tj. na dzień 31 października 2012 roku. (wypowiedzenie stosunku najmu-k.51)

Pismem z dnia 05 października 2012 roku M. G. (2) zwróciła się do powoda o rozłożenie zadłużenia lokalu mieszkalnego na raty oraz umorzenie części długu. Jednocześnie zwróciła się z prośbą o zmniejszenie zajmowanej powierzchni mieszkalnej lub zamianę mieszkania na mniejsze. (pismo-k.57)

Pismem z dnia 29 listopada 2012 roku M. G. (2) poinformowała powoda, iż upoważnienie z dnia 19 października 2010 roku przestało obowiązywać z dniem 29 listopada 2012 roku. (pismo -k.56)

M. G. (2) nie informowała nikogo o tym , że przebywa w szpitalu. M. G. (2) była widywana przypadkowo w lokalu. W lokalu oprócz M. G. (2) przebywały też inne osoby. M. G. (2) nie zgłaszała żadnych awarii w lokalu. (zeznania świadka W. C.-k.159)

M. G. (2) ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności. U M. G. (2) rozpoznano schizofrenię paranoidalną. M. G. (2) jest pacjentką Rejonowej Przychodni Zdrowia Psychicznego od dnia 19 marca 2012 roku. (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności-k.91, zaświadczenie lekarskie-k.94, zaświadczenie-k.95)

Powyższy stan faktyczny w sprawie został ustalony na podstawie załączonych do akt niniejszej sprawy, a wskazanych wyżej dokumentów oraz w oparciu o zeznania świadka W. C. na okoliczności dotyczące braków przerw w dostawie mediów do lokalu pozwanej uzasadniających nienaliczanie lub zmniejszenie opłaty za media a także na okoliczność korzystania przez pozwaną lub osoby przez nią upoważnione z przedmiotowego lokalu. Zeznania świadka są spójne, logiczne.

Sąd oddalił wniosek pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości na okoliczność wyliczenia wysokości naliczonego czynszu, z uwzględnieniem okresów w których pozwana nie korzystała z lokalu w czasie pobytu w zakładzie leczniczym a także na okoliczność awarii w okresie grzewczym jako zbędny do rozpoznania niniejszej sprawy. Sąd pominął także dowód z zeznań stron z ograniczeniem do pozwanej z uwagi na fakt, że nie da się go przeprowadzić, gdyż pozwana nie stawiała się na rozprawę.

Sąd zważył co następuje.

Bezsporne w niniejszej sprawie jest, że powódka wstąpiła z mocy prawa w stosunek najmu lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w budynku numer (...) przy ulicy (...) w W., która to nieruchomość pozostaje w trwałym zarządzie Skarbu Państwa-Ministerstwa Edukacji Narodowej na mocy decyzji Ministra Skarbu Państwa Nr 08/10 z dnia 10 lutego 2010 roku. Bezsporne w sprawie było też, iż pozwana nie regulowała wobec strony powodowej należności czynszowych oraz to, iż w związku z tym powstały zaległości czynszowe.

Zgodnie z przepisem art. 669 § 1 kc w związku z art. 680 kc najemca lokalu obowiązany jest uiszczać czynsz w umówionym terminie. Jest to podstawowy obowiązek najemcy. Pozwana stosownie do postanowień umowy obowiązana była

do uiszczania comiesięcznie czynszu najmu w ustalonej wysokości do dziesiątego dnia każdego miesiąca kalendarzowego bez wezwania pod rygorem naliczania odsetek ustawowych. Nie ulega wątpliwości iż pozwana nie dotrzymywała tego obowiązku, tj. nie płaciła czynszu najmu w okresie od stycznia 2011 roku do października 2012 roku. Pomimo licznych wezwań do zapłaty pozwana nie uregulowała należności, co ostatecznie skutkowało wypowiedzeniem umowy najmu przez powoda.

Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty podnosiła zarzut, iż kwota naliczonego czynszu przez powoda jest zawyżona.

Zgodnie z dyspozycją art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu, iż kwota naliczonego czynszu przez powoda jest zawyżona oraz wysokość, o jaką należy z tego tytułu obniżyć czynsz, obciąża tego, kto z faktu wywodzi skutki prawne, w niniejszej sprawie pozwaną. Pełnomocnik pozwanej ustanowiony z urzędu w sprzeciwie od nakazu zapłaty wnosił o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości na okoliczność wyliczenia wysokości naliczonego czynszu, z uwzględnieniem okresów w których pozwana nie korzystała z lokalu w czasie gdy przebywała w zakładzie leczniczym a także na okoliczność powstania awarii w okresie grzewczym.

Na rozprawie w dniu 04 grudnia 2014 roku pełnomocnik pozwanej oświadczył, że nie ma kontaktu z pozwaną. Jednocześnie oświadczył, że sprzeciw został sformułowany na podstawie ogólnej wiedzy pozyskanej z poprzedniej sprawy, którą prowadził, wobec czego oświadczył, że istnieje możliwość doprecyzowania stwierdzeń sprzeciwu po kontakcie z pozwaną.

Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego (por. wyrok z dnia 17 grudnia 1996 r. I CKU 45/96, Wokanda 1997/5/8) rzeczą Sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 § 1 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne.

Natomiast same twierdzenia strony nie stanowią dowodu w postępowaniu cywilnym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r., I PKN 660/00, Wokanda 2002/7-8/44).

Niezależnie zaś od powyższego, wskazać należy, że pozwana nie wykazała żadnych dodatkowych przesłanek uzasadniających przekonanie, że wysokość naliczonego czynszu przez powoda została zawyżona. Powódka nie przedłożyła żadnych dowodów na poparcie swych twierdzeń, nie stawiała się na posiedzenie sądu, na które została wezwana prawidłowo w trybie art. 139 § 1 k.p.c., wobec czego Sąd pominął dowód z zeznań stron z ograniczeniem do pozwanej z uwagi na fakt, że nie da się go przeprowadzić.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości jako zbędny do rozpoznania sprawy, gdyż z zeznania świadka W. C. były wystarczające aby stwierdzić, że pozwana w przedmiotowym lokalu nie zgłaszała żadnych awarii oraz, że w lokalu oprócz pozwanej przebywały inne osoby. Trzeba zauważyć, iż pozwana pismem z dnia 19 października 2010 roku na czas pobytu w szpitalu upoważniła E. W. do dysponowania kluczami do lokalu mieszkalnego.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

Rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu oparto na przepisie art.

98 k.p.c., kreującym zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania. Zgodnie z tą regulacją strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Warunkiem zasądzenia od strony przegrywającej na rzecz przeciwnika kosztów procesu jest zgłoszenie żądania, który to w niniejszej sprawie został spełniony, albowiem wniosek taki został zgłoszony przez pełnomocnika powoda w pozwie. W niniejszej sprawie to pozwana jest tą stroną procesu, która przegrała przedmiotową sprawę, w związku z czym obowiązana jest zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu. W skład kosztów należnych stronie pozwanej wchodzi jedynie kwota 2 400,00 zł. z tytułu wynagrodzenia radcy prawnego (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu). Wobec powyższego należało orzec jak w punkcie II wyroku.

Pozwana była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika ustanowionego z urzędu w osobie radcy prawnego. Pełnomocnik pozwanej na rozprawie w dniu 04 lutego wniósł o przyznanie kosztów procesu w tym dodatkowych kosztów w łącznej wysokości 150 zł. Jednocześnie oświadczył, że koszty nie zostały przez stronę reprezentowaną zapłacone w części ani w całości oraz poinformował, iż nie jest płatnikiem podatku VAT (wykaz dodatkowych kosztów-k.152). W niniejszej sytuacji powstaje subsydiarny obowiązek Skarbu Państwa wypłacenia pełnomocnikowi z urzędu wynagrodzenia za świadczoną pomoc prawną, o czym stanowi art. 22³ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych i wydane na jego podstawie przepisy paragrafów 15-17 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Stosownie zaś do przepisu § 2 ust. 3 w/w rozporządzenia opłatę

za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd podwyższa o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach. Wskazać należy, iż świadczenie pomocy prawnej z urzędu jest działaniem dla dobra publicznego, umożliwiającym realizację w postępowaniu cywilnym zasady równości i prawa do sądu. Obowiązek pokrycia tych kosztów spoczywający na Skarbie Państwa ma charakter publicznoprawny i nie jest obowiązkiem pokrycia kosztów procesu w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego dotyczących tych kosztów. Rozstrzygnięcie sądu w takiej sytuacji o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej stronie z urzędu nie jest orzeczeniem w przedmiocie kosztów procesu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 21 marca 1989 roku, II CZ 36/89, LEX Nr 1084578; 14 grudnia 2007 roku, III CZ 61/07, nie publ.; 17 listopada 2009 roku, III CZ 53/09, nie publ.; 25 maja 2010 roku, I CZ

29/10, LEX nr 1308015 oraz uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2009 roku, III CZP 36/09, nie publ., Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz, 2012, wyd. 4, str. 487, pod redakcją Tadeusza Erecińskiego).

Na wysokość przyznanego wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu złożyły się stawka minimalnego wynagrodzenia radcy prawnego w wysokości 2400 złotych (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu) oraz kwota 158 złotych tytułem dodatkowych kosztów poniesionych przez pełnomocnika z urzędu. Mając na uwadze, iż pełnomocnik powódki oświadczył, że nie jest płatnikiem podatku VAT, opłat za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, nie podlegała podwyższeniu o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług w świetle § 2 ust. 3 w/w rozporządzenia.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie III wyroku.

Mając na uwadze, iż zgodnie z art. 94 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Skarb Państwa nie ma obowiązku uiszczania opłat, opłatę od pozwu przejęto na rachunek Skarbu Państwa, o czym Sąd orzekł jak w punkcie IV wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...).